# SANGEREN JENS LARSEN NYROP

ved **Christian Olsen,** Torpelund.

I efterfølgende Levnedsbeskrivelse, som Nyrop skrev som ældre, og som hans Datter, Ida Spies, har laant mig, har jeg overalt bibeholdt Nyrops egen Retskrivning. C. O.

Den 11. April[1]) 1831 blev jeg født i en Udflytter-gaard paa Røsnæs, ¾ Miil fra Kallundborg. Mine Forældre var tarvelige Bønderfolk, der ikke kjendte til andet end arbeide fra den tidlige Morgen til den sildige Aften, og saaledes forstod de heller ikke at lade os Børn lære noget andet end at arbeide. Enhver Lyst, der gik uden for Arbejdet, blev bekjæmpet og betragtet som en Ulykke for vor Fremtid. Af 5 Børn, 4 Drenge og en Pige, var jeg den yngste af Drengene.

Gaarden var gammel og uhyre tarvelig indrettet baade til Mennesker og Dyr. Beboelsen bestod af 2 Værelser, en Dagligstue og en Storstue. I Dagligstuen var anbragt et langt Bord af Egetræ, der tjente til Spisebord for hele Gaardens Besætning, hvorved mine Forældre, vi Børn og Tjenestefolkene toge Plads ved Maaltiderne. Vinduerne var smaa og lavt ansatte, ligesom der var lavt til Loftet. Langs Vinduerne stod 2 store Klædekister, paa den modsatte Side, stod 2 store Senge, der var fyldt med Dyner til heelt op under Loftet, i den ene sov mine Forældre, i den anden vi to yngste Børn, mine ældste Sødskende sov i Karlekammeret.

[1]) Den nye Udgave af Dansk biogr. Leksikon har Datoen 14. April. Forældrene hed Lars Jørgensen og Margrethe Pedersdatter.

I Storstuen var der lidt pænere Meubler og en Seng, der kun blev benyttet, naar en eller anden af Familien kom paa Besøg.

Paa den ene Side af Gaarden var der en glimrende Udsigt over Seirø og Nordsøen, hvor vi kunne see alle forbiseilende Skibe; men Naturskjønheden lagde man ikke mærke til den Gang, hvad vel deels Opdragelsen var Skyld i, og deels den Omstændighed, at man fra Barnsbeen færdedes ude i den fri Natur og saaledes ikke blev paavirket deraf; men der var heller ingen Tid til at blive vakt for Naturens Skjønheder, alt gik blot ud paa at arbeide og blive vant til at arbeide.

Hele Vintren igjennem, hver Morgen før vi gik i Skole, maatte mine Brødre og jeg strigle, vande og fodre Hestene og gjøre Staldene rene først; om det var nok saa koldt, havde vi kun en Troie paa, intet paa Hænderne og intet paa Hovedet, et sundt Liv for Legemet, men aandsfortærende.

De smukkeste Minder fra min Barndom, er Julen, det var en Høitid, vi Børn glædede os til længe forud, alle de mange Forberedelser med Bagning og Brygning, var morsomme. Før Juleaften begyndte, blev alle Kreaturerne forsynede med et bedre Foder for den Aften end sædvanlig, og over Stalddøren blev der anbragt en Kniv og i Møddingen en Øxe, det skulde betyde, at nu kunde Heksene i det kommende Aar, ikke forhekse noget eller nogen. Overtroen var stor.

Naar alt det Udvendige var besørget, gik man til Julebordet. Allerførst blev Julepsalmen sunget, dernæst begyndte man paa Bordets Herligheder, som bestod af Risengrød og kogt Torsk, der var to meget yndede og sjældne Retter. Efter Bordet blev der opvartet med Æbleskiver og spillet Kort til langt ud paa Natten, det var den Gang en stor Fornøjelse.

Saasnart jeg kunne, maatte jeg, ligesom mine Søskende, ud i Marken og tage fat med at vogte Gjæs og

Faar, flytte og passe Kreaturerne. — Pintze Lørdag blev, efter gammel Skik, Faarene tøirede og der var stor Glæde over at blive fri for at vogte de to Helligdage; men Glæden varede ikke længe, efter Helligdagene begjyndte det gamle Arbeide med Lammene, og kort Tid efter, fik jeg Gjæssene med; saa havde jeg hele Selskabet samlet og nu havde jeg at passe paa dem og sørge for, at de alle kom hjem om Aftenen. Det var en Gjerning der var lidet skikket til at vække og udvikle en opvakt Drengs aandelige Evner; men der hjalp ingen Kjære Moder, min Fader var en streng Mand og kjendte ikke til Medlidenhed. Og naar jeg nu i dette Øjeblik seer tilbage paa min Barndom, dette alt underkuende aandsfortærende Liv, hvor maa jeg dog saa ikke takke den gode Gud, der saa lykkeligt har ført mig over alle Klipper og Skjær, der har givet mig Villie og Udholdenhed til at tilegne mig det meget jeg maatte lære, til at aflægge det meget, min fremtidige Stilling fordrede og til at leve et virkeligt Kunstnerliv iblandt det kgl. Theaters udmærkede Kunstnere i 20 Aar.

Under denne Slæntren i Marken maatte jeg — for ikke at dø af Kjedsomhed — finde paa noget for at slaa Tiden ihjæl, jeg sang og sang altid til alt, hvad jeg foretog mig, men da en Hals i den Alder ikke kan udholde overmaade meget, fandt jeg paa at ville lave mig en Violin til en Afveksling, denne bestod af et Stykke tyndt Fyrretræ, Strængene af Hestehaar som jeg omhyggelig flettede og satte paa Brædtet. Buen bestod af en Pilegreen, der let lod sig bøie, og paa denne spændte jeg Hestehaar. Istedetfor Harpix brugte jeg Beg fra en Arbejdsvogn, intet kan lignes ved min Glæde da dette herlige Instrument kunde give Lyd og nu gik det med Sang og Spil fra Morgen til Aften.

I mit 7de Aar blev jeg sat i Rachlev Skole, der laa ½ Mil fra mit Hjem, og modtog der min første Undervisning, hver anden Dag, fra Kl. 9—3. At gaa i Skole hver

Dag kunne der naturligvis ikke være Tale om, hvem skulde saa passe Gjæssene? Da min Lærer, efter det første Aarstid, mærkede, at jeg var en flittig og begavet Dreng, fik han min Fader overtalt til at jeg gik i Skole hver Dag, til stor Glæde for mig. Meget kunde der jo alligevel ikke læres, naar man betænker, at Læreren hver Dag havde en 70 Børn at overhøre, og de fleste var daarlig forberedte i deres Lektier til Skolen, de maatte nemlig, ligesom jeg, hjælpe til i Hjemmet istedetfor at læse, men det forstaar sig, der forlangtes heller ikke meget af en stakkels Bondedreng, for at blive konfirmeret.

At spille paa et Stykke Fyrrebrædt der var bestrænget med Hestehaar, kunde ikke længe tilfredsstille mig, jeg følte Trang til noget bedre; men det lod sig ikke saa let gjøre, da jeg bestandig mødte Modstand hos min Fader, der ikke holdt af det Klimperi, som han kaldte det. Imidlertid havde jeg en Onkel som var Landsbyspillemand; da han var anseet for at være en rigtig dygtig Spillemand, spillede han til Bryllupper og Gilder paa Egnen og saa ofte jeg kunne faae Lov til hos Fader at komme til disse Gilder, udeblev jeg ikke, min Plads var da ved Siden af min Onkel og det varede ikke længe før jeg kunne synge alle hans Dansemelodier med, det lettede saa godt paa ham, sagde han, og desuden vilde han give mig 8 Skilling pr. Aften. Dette Tilbud tog jeg naturligviis med Glæde imod, 8 Skilling var mange Penge for mig og de Dansende var henrykte naar bare lille Jens vilde synge med, saa gik det mere taktfast sagde de.

Det var altsaa min første Debut og de første Penge, jeg tjente som Sanger.

Violinen af Fyrrebrædtet, kunde lige saa lidt som at assistere min Onkel ved Gilderne, tilfredsstille mig i Længden. Jeg maatte videre frem, og dertil var min Onkel udmærket skikket. Med sin musikalske Autoritet, kunne han bedre end nogen anden overtale min Fader til at lade mig undervise af en virkelig musikkyndig Mand og denne

min første Lærer blev Snedkermester Petersen i Kallundborg[1]), han var ikke alene en flink Musiker, men en dannet og elskværdig Mand, hvis Hjem og Familieliv havde en gavnlig Indflydelse paa mig og som jeg altid vil mindes med Taknemlighed. En Søn af denne Mand er den begavede Kapelmusikus Chr. Petersen, Medlem af Neruda-Kvartetten. Efter nogle Aars Underviisning af hans Fader, har vi to taget mangen en Tørn ved Bøndergilderne paa Røsnæs i adskillige Aar.

Nu kom imidlertid Confirmationen, der foregik i Rachlev Kirke og efter denne skulde jeg nu rigtig tage Deel i Gaardens Drift, og skjøndt jeg var kraftig og vel udviklet i legemlig Henseende, var det dog et forfærdeligt Arbeide, der forlangtes af en Dreng paa 14 Aar. Foraar og Sommer op hver Morgen Kl. 4 og arbeide strængt hele Dagen til Solnedgang og om Vintren dette aandsfortærende Liv at staa og tærske Sæd paa en Loe. Hvad skulde der nu blive af den kjære Musik, af min Violin, som var alt hvad jeg i mine Tanker aandede og levede for. Der var intet tilhinder for at jeg om Natten kunne spille til

1) Om denne hans Læretid skriver Edgar Collin i: Jens Larsen Nyrop, en biografisk Skitse, følgende: „... Da han var 12 Aar gammel, tænkte Faderen paa at lade ham lære et Haandværk, og saa blev han sat i Lære hos Snedkermester Petersen i Kallundborg. Dette var nu ikke rigtig efter Drengens Hoved, men i en Henseende trøstede han sig dog; han haabede, at han skulde kunne tømre sig en Violin sammen isteden for den første, som Faderen havde taget fra ham, og det lykkedes ham ogsaa at konstruere et Instrument, der havde en vis Lighed med en Violin, og paa hvilken han kunde fortsætte sine Studier. Han kunde dog aldrig komme til at spille, naar Faderen var tilstede, og da denne engang overraskede ham i Huggehuset hvor han stod og øvede sig, gik det ud over Violinen, som knustes under Faderens Haand.

Medens han uddannede sig som Snedker, vedblev han, som sagt, i al sin Fritid at gnide paa Fiolen, og snart var han saa ferm, at han optraaade som Virtuos ved Gilder og Bryllupper i Omegnen. Bønderne faldt i Forbavselse over hans Mesterskab, men Jens Larsens Fader saa skævt til, at Sønnen tænkte mere paa Violinen end paa Snedkerhaandværket, og Enden blev, at han forlod Petersens Værksted og vendte hjem: „Den Dreng bliver aldrig Landmand", sagde Doktoren engang til Faderen, og han havde Ret ..."

Bøndergilderne og fortjene Penge, men jeg maatte arbeide om Dagen; den eneste Tid jeg havde til at øve mig, var Vinteraftenerne, men Fingrene bleve stive og Lysten underkuet. De bedste Aar af min Ungdom gik tilspilde for mig, fordi mine Forældre ikke vilde forstaae mig. Det var en sørgelig og kvalfuld Tid for mig, men der var stadig en indre Stemme som tilhviskede mig, at jeg ved Udholdenhed en Gang maatte kunne faae Lov til at leve mit Liv iblandt dannede Mennesker, naar jeg blot holdt ud.

Nu kunne jeg fortjene Penge ved at spille til Brylupper og Gilder, jeg maatte nu spare de fortjente Penge, der vilde nok komme en Tid, da jeg vilde faae Brug for dem, at hele mit Liv skulde være viet til at pløie og tærske, kunne jeg ikke blive fortrolig med; men at komme uden for Hjemmet med mine Forældres Samtykke for at lære noget, det lod sig ikke gjøre, der var derfor ikke andet at gjøre for mig, end naar der en Gang kom en Leilighed, at forlade Hjemmet, en Plan jeg i lang Tid havde baaret paa.

Det første Forsøg i den Retning, vilde jeg udføre en Gang Kunstberider Hofmann med Selskab kom til Kallundborg for at give Forestillinger. Han medbragte selv sit Orchester og dette var det bedste jeg indtil da havde hørt, nu vaagnede al min Lyst til Musiken i hele sin Styrke. Jeg kom til at medvirke ved disse Forestillinger hver Aften og lærte at kjende Orchestermedlemmerne. Straks havde jeg Planen færdig til at følge dem hvor de drog hen; men min Fader, der stadig havde et vaagent Øje med mig, fik Nys om mit Forsæt og tilintegjorde det paa en alt andet end blid Maade.

Men dette kunne ikke forhindre mig i at lægge nye Planer og til trods for, at jeg virkelig elskede mine Forældre og Sødskende og godt kunne indse at hvad de gjorde for mig, var i den bedste Hensigt, saa kunne jeg dog ikke følge dem i disse Betragtninger; mit Ræsonnement over for mine Forældre var det, at naar mine 3 Brødre havde

Lyst til at blive Bønder og de fik denne Lyst tilfredsstillet, saa fordrede Ret og Billighed, at ogsaa jeg maatte kunne faae Lov til at vælge min Fremtid; men alle mine Forestillinger var forgjæves.

At blive Musiker, var for min Fader det samme som at blive Dagdriver og Drukkenboldt; stiltiende maatte jeg foreløbig finde mig i min Faders Villie, og for at underkue denne min Galskab og for at jeg ikke skulde komme til at gjøre Familien Skam, som han kaldte det, blev der paalagt mig strængere Arbeide og jeg fik mindre Frihed, det var Midler der nok skulde tilintetgjøre min Lyst til Musiken. Men der opnaaedes det modsatte, thi min Lyst kunde ikke tilintetgjøres. Jeg udførte i Hjemmet hvad jeg blev tvunget til; men i Stilhed lagde jeg mine Planer og de maatte udføres en Gang naar Tiden kom. —

En Dag — endnu meget ung — blev jeg sat til at tærske Ærter, mine Brødre var beskjæftiget med andet Arbeide i Marken og min Fader var kjørt til Kallundborg med et Læs Sæd, Leiligheden var gunstig.

I et Nu, var min Beslutning taget, jeg kastede Pleilen, pakkede mit Tøi og stod færdig til at tage Afsked med min Moder. Hvor var denne Afsked dog haard, nu da det Øieblik kom hvor jeg skulde forlade min Moder der var mig saa inderlig kjær. Hun græd, min Søster tiggede og bad og jeg selv var saa betaget og bevæget over denne Afsked, at jeg var lige ved at opgive mit Forsæt, men en indre Stemme sagde mig i det samme Øieblik, at jeg nu maatte afsted.

Ad en Omvej — for ikke at træffe min Fader — begav jeg mig til Kallundborg, tog ind paa Posthuset, løste Billet med Deligensen, og næste Dag var jeg i Kjøbenhavn.

Nu var jeg altsaa i Hovedstaden, i den By, der i saa lang Tid havde været mine Ønskers Maal; men med nogen Glæde var det dog ikke. Alene, uden Kundskaber og Opdragelse, stod jeg nu i disse store og brogede Forhold og havde ingen at raadføre mig med. Kunne jeg nu ved

egen Hjælp forskaffe mig en Existents? Det var det Spørgsmaal jeg bestandig gjorde mig selv; thi frivillig at vende tilbage til mit Hjem synes mig umuligt, da jeg uden mine Forældres Samtykke havde forladt Hjemmet; ikke faa uhyggelige Tanker fik Indpas i min unge Sjæl.

Saa godt det lod sig gjøre, gik jeg alene ud i den store By for at see mig om og strax den første Dag, traf jeg Vagtparaden, der fra Gothersgades Exerseerhuus, drog op til Hovedvagten paa Kongens Nytorv. Det var noget for mig. Aldrig før i mit Liv havde jeg hørt noget saa deiligt, og sandt at sige, Brigademusikkorpset den Gang var noget vi nu ikke mere har noget Sidestykke til — Garden undtagen. Af dets Medlemmer har jeg siden seet mangen en ypperlig Kunstner i det kgl. Teaters Kapel.

Dagen efter begav jeg mig med min Violin indpakket i det røde Kalveskind, til Dronningens Mølle paa Østvold, der boede Champagnegalopens Componist, H. C. Lumbye, den Mand jeg saa ofte havde hørt Tale om, som fra at være en tarvelig Mands Søn, blev saa berømt at Berømmelsen ogsaa var naaet til Røsnæs, ham maatte jeg nu see og tale med, om det var muligt. Da jeg kom til Døren, hørte jeg en indenfor spille Claveer. Mon det var Lumbye? tænkte jeg.

Jeg bankede paa, der blev sagt kom ind. Jeg stod nu for den Mand jeg saa længe havde ønsket at see.

Keitet og klodset bar jeg mig naturligvis ad, men gamle Lumbye som var en elskværdig og venlig Mand, saae strax at jeg ikke havde faaet min Opdragelse i Kjøbenhavn[1]) og spurgte mig nu venlig hvad jeg vilde. Jeg fortalte ham, at jeg var fra Røsnæs, at jeg havde lært at spille hos Snedkermester Petersen i Kallundborg, at jeg var kommen for at spørge ham, om han ikke kunne have Brug for mig i sit Orchester i Tivoli.

Med et godmodig Smil saa gamle Lumbye paa mig, det var aabenbart han tvivlede paa min Dygtighed til

[1]) Han havde den rødstribede Røsnæsfrakke paa og vakte overalt paa Gaderne munter Opmærksomhed.

at være med dèr. Han spurgte mig om jeg ogsaa troede at jeg var dygtig nok til at spille med dèr.

Nu havde jeg altsaa seet den store Mand, talt med ham og modtaget en Billet af ham til Prøven i Tivoli. Jeg sagde Farvel og takkede ham for den venlige Modtagelse jeg havde faaet af ham.

Da jeg gik fra ham, var jeg alt andet end tilfreds; thi det var mig klart at jeg intet kunne for at kunne komme i Betragtning i et saadant Orchester, skulde jeg da reent blive derfra, for at undgaa at blive gjordt Nar af? Nei, det kunne jeg ikke, jeg maatte see den berømte Mand i Spidsen for sit herlige Orchester.

Dagen kom og jeg begav mig til Tivoli med min Violin under Armen. Da jeg kom til Indgangen, stod der en Betjent som spurgte mig hvor jeg skulde hen: »Til Lumbyes Orchester«, svarede jeg.

Det var aabenbart at han antog mig for en eller anden Landstryger; men jeg fik dog Lov at passere.

I Koncertsalen valgte jeg mig en Krog hvor ingen kunne see mig. Lidt efter, da Orchestrets Medlemmer var samlet, traadte Lumbye ind, han greb sin Taktstok og Musiken begyndte. Det var for mig det mest storartede jeg nogensinde havde hørt. En saadan Samling af udmærkede Musici havde jeg aldrig før hørt. Med et Slag var jeg sønderknust, lige saa stille og beskedent som jeg var kommen ind i Concertsalen, lige saa ubemærket gik jeg bort.

Jeg kom ikke oftere til Lumbye; men nu var det mig klart, at jeg maatte arbeide, hvis jeg skulde blive til noget i Hovedstaden, jeg maatte søge Undervisning hos en dygtig Violinspiller, hvad jeg ogsaa gjorde.

Til min første Lærer valgte jeg kgl. Kapelmusikus Olavesen, en energisk og dygtig ung Mand. Det behagede mig naturligvis ikke, at han saa godt som forkastede alt hvad jeg havde lært og lod mig omtrent begynde forfra; men der var intet andet at gjøre, jeg maatte finde mig

i hvad der ikke kunne være anderledes og Lyst havde jeg nok af. Jeg tog altsaa fat paa mit nye Foretagende og var umaadelig flittig; men jeg indsaae snart, at Pengene ikke kunne strække til saa overmaade længe og at den Tid maaske ikke var saa fjern, da jeg maatte vende Næsen ad Røsnæs til.

Til alt Held for mig, kom min Fader til Kjøbenhavn, dette skulde ikke have Udseende af, at han kom for min Skyld — hvad jeg dog snart opdagede at han gjorde. I vor Samtale lod han mig forstaa, at han vilde sætte megen Priis paa at jeg fulgte med ham hjem. Det kunne jeg umulig gaa ind paa; men nu kunne jeg, uden at blive betragtet som den forlorne Søn, vende hjem paa et Besøg, naar jeg havde opbrugt mine Penge.

Desværre kom den Dag da jeg maatte opgive min Undervisning og vende hjem. Det var en uhyre sørgelig Dag for mig, alt gik saa godt. Nu skulde jeg altsaa igjen begynde paa den gamle Dont hjemme og forresten spille ved Bøndernes Bryllupper og Gilder. Da jeg havde været i Kjøbenhavn og var bleven dygtig, vilde man have mig til at spille overalt. Min Plan var saa hurtig som mulig at samle Penge for at kunne vende tilbage til det kjære Kjøbenhavn. Da dette syntes mig at vare for længe, fandt jeg paa en snedig List, som jeg vidste ikke kunne blive opdaget, da min Fader hverken kunne læse eller skrive.

Jeg fik den geniale Idee, at skrive et Brev til mig selv, der forestilte at det kom fra Lumbye, der tilbød mig Engagement ved sit Orchester med 30 Rd. om Maaneden, naar jeg blot vilde komme snarest mulig. Jeg læste dette Brev for min Fader og Ideen med de 30 Rd. slog jo udmærket an, Penge kan Bønderfolk ikke staae for, og det kunne han heller ikke. Han ikke alene lod mig rejse med det gode, men støttede mig med Penge. Nu var jeg ovenpaa og jeg var saa usigelig glad over at komme til Kjøbenhavn igjen og optage min Undervisning.

Jeg haabede for bestandig at kunne blive i Kjøben-

havn; men Skjæbnen vilde det anderledes. Efter at jeg paany havde opbrugt mine Penge, maatte jeg for anden Gang vende hjem og det var en haard Kamp for mig.

Tiden gik. Jeg spilte alt hvad jeg kunne til Bryllupper og Gilder og sparede alle de fortjente Penge. Jeg vidste, at i Kjøbenhavn kunne jeg faae Anvendelse for dem. For at kunne komme hjemme fra for 3die Gang, kom et nyt Tilfælde mig til Hjælp.

Der blev just afholdt Session i de Dage i Kallundborg, og da der ikke i lang Tid var nogen Udsigt for mig til at slippe bort og da jeg tillige i legemlig Henseende var godt udviklet, lod jeg mig før Tiden udskrive til at afgjøre min Værnepligt. Da en af de høie Sessionsherrer fik Øje paa mig, gik han hen til mig, tog mig i Halstørklædet og trak mig frem og sagde til de tilstedeværende Officerer.

»Synes De ikke, mine Herrer, vi her har en smuk Cavallerist?«

Jeg protesterede og vilde sige, at da jeg et Aar for tidlig ønskede at afgjøre min Værnepligt troede jeg man vilde tillade mig at vælge Vaaben og at jeg ønskede at blive Garde tilfods. Den paagjældende Officeer svarede, at det var bedre at være Cavallerist og faa en Hest at ride paa, end at blive Infanterist, og med andre Tilføielser, blev det sagt saaledes, at jeg havde at tie stille. Jeg skulde altsaa trække Lod og være Garder tilhest, men trak et Frilod.

Alle mine Bestræbelser for at slippe fra Hjemmet, syntes i et Øjeblik at skulde mislykkes. Ved Udgangen af Sessionslokalet, stod en ung Mand der i høi Grad var nedslaaet over at skulde være Gardist. Jeg gik hen til ham og spurgte ham hvad der var iveien, han fortalte mig da, at han skulde være Gardist, at han var sin Moders eneste Søn og den, som ene skulde styre Gaarden for hende og at han ikke havde Raad til at stille for sig. Her syntes at være noget for mig at gjøre. Jeg tog ham hen i en Krog og fortalte ham at jeg ogsaa skulde være Gar-

dist, men havde trukket mig fri; naar han vilde tie stille med det, vilde jeg gjerne, uden noget Vederlag, bytte Nummer med ham og gaae i hans Sted. Henrykt omfavnede han mig og forsikrede mig, at det skulde han aldrig glemme. Det var rimeligt nok; men jeg har rigtignok aldrig set ham siden.

Henrykt var jeg over at kunne komme fra Hjemmet og blive Gardist; men at Lykken ikke var saa stor som jeg havde ventet, fik jeg jo snart at føle. At beskjæftige mig med Musik saalænge Skolen stod paa, kunne der ikke være Tale om, men den fik jo ogsaa en Ende.

Efter et Aars Forløb blev jeg Underkorporal og fra den Tid af, havde jeg Tid nok til at beskjæftige mig med Musik og jeg anvendte ogsaa al min Frihed dertil. Militairtjenesten den Gang, var kun en Byrde for et ungt Menneske, paa Grund af den lange Garnisonstjeneste. Frihed var der nok af. Jeg var i høi Grad afholdt af mine Kammerater og havde mine Foresattes Tillid, Disiplinen i Garden var stræng. Min Compagnichef var daværende Capitain Holten, en stræng, men meget retfærdig Mand; naar blot enhver gjorde sin Pligt, var der aldrig noget iveien. Jeg skylder Sandheden at sige, at min Soldatertid var en lykkelig Periode i mit Liv [og al snakken og skriven om Underofficeernes Raahed har jeg i Grunden aldrig hørt eller seet noget til og morsomt er det for mig, endnu efter saa mange Aars Forløb, at modtage Honnør af Gardens nuværende Underofficerer, som kun veed, at jeg har afgjordt min Værnepligt dèr]. Det er en Selvfølge, at Chefen for dette Mønsterkorps maa være streng og forstaae at holde Tøilerne stramme, ellers vilde han være daarlig skikket til at staae i Spidsen for Kongens Livgarde.

Under disse Soldaterforhold havde jeg som sagt megen Frihed og jeg benyttede den ogsaa til at dyrke Musiken, først hos min Lærer og dernæst til at fortjene Penge.

Det første Orchester jeg fik Leilighed til at virke i,

var i en Dandsekneipe i Magstræde, Lokalet var ikke større, end at der til Nød kunne dandse 6 Par. Orchestret, der bestod af 3 Musici, en Violin, en Fløite og Kontrabas, var anbragt oppe under Loftet. Det var paa een Maade meget godt, thi det var ikke fiint og det gik en Gang imellem temmelig alvorligt til. Herrerne var Kuldragere og Damerne svarede dertil, kom der en Gang imellem en velklædt Person derind, blev han paa en temmelig ublid Maade gjordt opmærksom paa hvor Døren var.

Fra Magstræde avancerede jeg til den dybe Kjælder paa Hjørnet af Raadhusstræde og Gl. Torv. De Besøgende var Gardister — altsaa mine Kammerater — og pæne Tjenestepiger, alt gik meget net til dèr. —

Mit næste Avancement var til den store Dandsesalon »Kjæden«, det var en stor Fremgang. Penge tjentes der mange af og de Medspillende vare udmærkede Musikere.

Nu nærmede sig den Tid hvor jeg var færdig med Militærtjenesten og skulde permiteres, hvad jeg forøvrigt ikke havde noget imod. Jeg kunne da som civil Mand rigtig dyrke den kjære Musik. Men som Soldat var jeg blevet forlovet og tænkte paa at gifte mig. Kun 25 Aar gammel gjorde jeg Alvor af det. Det var de lykkelige Dage. Min unge smukke og saa begavede Hustru[1]), bragte mig Formue, selv havde jeg noget og alt syntes at skulde blive skjøndt og lykkeligt for os, og det gik ogsaa godt[2]).

Da Kammerraad Lange i 1856 aabnede sin Saison paa Folketheatret, blev jeg ansat i Orchestret som Violinist under Musikdirektør C. C. Møller. Her oprandt et nyt og

1) Margrethe, Datter af Gaardejer Hans Jensen i Forsinge. I Ægteskabet, der blev indgaaet ɔ: 1856, var der to Drenge. Den ældste døde fire Aar gml. af Brystsyge, den yngste, Charles, f. 1864, levede endnu i Aaret 1926.

2) Da Soldatertiden var omme, spillede han paa forskellige „Danse-Etablissementer", bl. a. i „Kæden". Kgl. Skuespiller Vald. Kollings Moder — som Nyrop boede i Hus sammen med — interesserede sig for ham. Hun gik til Folketheatrets Dirigent, C. C. Møller, og bad ham antage Nyrop i Orkestret. Han sagde lige rent ud Nej, men Enkefru Kolling gav ikke op, og tilsidst blev han antaget.

skjøndt Liv for mig, med Musik og Comedie. Der gik aldrig nogen Aften uden at jeg saae hver Forestilling heelt ud og naar mine Kammerater forlod Orchestret naar de kunne, blev jeg paa min Plads og holdt trolig ud.

Det varede ikke længe før jeg fik Lyst til at spille Comedie og jo mere Comedie jeg saae, desto mere voksede Lysten; men selvfølgelig var det ikke saa let at spille Comedie, der skulde noget mere til end Lysten, der skulde Talent til og havde jeg det og hvorledes skulde jeg faae det at vide?

En Aften spurgte en Ven mig, om jeg ikke havde Lyst til at blive Skuespiller, hvortil jeg svarede, at Lyst havde jeg nok af, men om jeg havde noget Talent, det var det lidt vanskeligt at komme paa det rene med, og det var dog det der var Hovedsagen, at blive en af disse mange almindelige Skuespillere, som man seer saa mange af, det vilde ikke kunne tilfredsstille mig. Ja, kunne jeg blive en Stigaard, det kunne lade sig høre.

Da min Kollega troede, at jeg maatte have Evner i den Retning, foreslog han mig at lære en Rolle, prøve den for ham i al Hemmelighed og dersom han saa syntes at jeg havde Talent, skulde jeg see at komme til at prøve for Høedt og høre hans Mening, dette blev vedtaget.

Jeg tog fat paa Grev Boudelot i »Den sidste Nat«, det var en Rolle jeg havde forelsket mig i og som jeg havde seet mange Gange saa udmærket spilt af Stigaard.

Jeg tænkte slet ikke paa, at Grev Boudelot var en fiin Mand der fordrede en kultiveret Skuespiller. Rollen lærte jeg imidlertid, formede den efter mit Skjøn saa godt jeg kunne, prøvede den for min Ven, som naturligvis fandt at jeg var et stort Talent, dette meente han ogsaa Høedt vilde finde, hvad der jo gav mig en Deel Mod.

Den paafølgende Dag gik jeg til Høedt og han modtog mig noget fornemt, men dog venligt. Da jeg havde forebragt ham mit Ærinde, begyndte han at see mig efter, maalte mig fra Top til Taae; men endte med at sige, at jeg saa godt ud:

»Men hvad er dog det for et Sprog De taler?«

Jeg talte med saa udpræget Sjællandsk Dialekt, at der maatte et alvorligt Studium til, for at kunne tale paa en Scene. Han spurgte mig nu hvad jeg vilde prøve for ham, jeg svarede: Grev Boudelot i »Den sidste Nat«.

Han blev høilig forbavset over, at jeg turde vise ham en af hans Glandsroller. Selvfølgelig kunne jeg heller ikke spille den; men efter Prøven sagde han dog til mig, at jeg vist havde betydelige Evner, men med det Sprog jeg talte, var jeg umulig paa enhver Scene. Imidlertid tilbød han at vilde læse med mig og at indstille mig til at blive Elev ved Det kgl. Theater.

Jeg spurgte ham om jeg kunde faa noget for det, hvad han blev høilig forbauset over og sagde, at jeg maatte være glad til om jeg kunne blive Elev af Theatrets første Kunstnere.

»Ja, men jeg er gift og har Kone og et Barn«. »Er De gift? Det er uheldigt. Ja nu kan De jo betænke Dem og saa komme til mig hvis De mener at kunne modtage mit Tilbud«.

Jeg gik nedslaaet fra ham og besluttede allerede at vilde opgive at blive Skuespiller; thi jeg havde ikke tænkt mig den Gang, at det kunde være saa svært at spille Comedie. Paa et senere Stadium i mit Liv er jeg kommet til det Resultat, at selv med rige Evner, skal der arbejdes og studeres længe for at det Hele kan forme sig til virkelig Kunst.

Det varede ikke længe efter denne Prøve hos Høedt, før Lysten kom igjen, thi at blive staaende paa Halvvejen, har altid været svært for mig. Efter at have raadført mig med min Hustru, blev det besluttet at jeg skulde see at komme til at prøve for Skuespiller Hagen i Casino.

Mit første Møde med ham, var meget behageligt da han var en meget elskværdig Mand. Da jeg havde prøvet for ham, sagde han:

»De synes at have betydelige Evner, Deres Ydre er

fortræffelig, men Deres Sprog er misserabelt. Imidlertid vil jeg gerne læse med Dem og da »Fastelavnsgildet« er ansat til Opførelse i Løbet af Saisonen, vil jeg forsøge, om De kan komme til at spille »Peer« — som De selvfølgelig først maa prøve for Bestyrelsen«.

Jeg kom til at prøve for Erik Bøgh, som den Gang var Direktør for Casino.

Da jeg havde sagt de 4 første Replikker, raabte Bøgh fra Parkettet:

»Det er nok, Hagen!«

Prøven var forbi og jeg var allernaadigst kasseret. Nu var gode Raad dyre. Jeg kunne dog umulig opgive det Hele for dette Uheld. Hagen var desuden sikker paa at jeg kunde blive Skuespiller, naar jeg blot kunne vinde Tid og faa mit Sprog renset. Han raadede mig derfor til at blive i Orchestret foreløbig, selv at vælge en Rolle som jeg syntes om og vedblive at arbeide paa den under hans Veiledning.

Jeg maa tilstaae, at »Fastelavnsgildet« ikke tiltalte mig i nogen særlig Grad, jeg valgte da i Stykket »Han er af god Familie«, en ung Franskmand »Grev Armand«. Det var en ypperlig og interessant Rolle med mange smukke Sange. Jeg havde set afdøde Edouard Hansen spille den, og den tiltalte mig i høi Grad.

Da jeg kunne Rollen, maatte jeg hver Dag læse den for Hagen, han rettede og rettede hver Dag paa min Udtale, men der skulde meget Arbeide og lang Tid til før det kunne blive godt.

»Opfattelsen er god«, sagde han, »men Sproget, Nyrop, det er umuligt for en Franskmand«.

En Dag sagde Hagen til mig:

»Ja, det er nu godt nok, Nyrop, om jeg ogsaa kan bruge Dem til at spille Rollen, saa maa De vide, at der er mange svære Sange, som skal synges, og jeg maa dog vide om De har saa meget Stemme at De kan synge dem«.

»Det er det mindste af det, det er let for mig«, sagde jeg.

»Det vil jeg dog gerne høre«.

Hagen satte sig i en Lænestol lige over for mig. Jeg satte mig til Claveret og begyndte at synge en af disse meget smukke Sange for ham. Med Et sprang han op af Stolen, slog Hænderne sammen og raabte:

»Guds Død kjære Nyrop! De har jo Tenorstemme. De skal ikke være Skuespiller, De skal være Sanger!«

Opdagelsen var gjordt, Ordet var sagt, et magisk, et Trylleord. S a n g e r! S a n g e r!

Skulde jeg blive en af de Sangere der ved sin Strubes Skjønhed og Magt kunne bringe det hele Publikum for mine Fødder, skulde jeg komme til at indtage en Plads iblandt Theatrets Ypperste: Fru Gerlack, Chr. Hansen, Schram og flere, O, det svimlede for min Tanke, man kunne i det Øieblik budt mig et Kongerige, saa havde jeg dog valgt at blive Sanger, en Stemme er dog det skjønneste af alle Instrumenter og intet er saa betagende som den menneskelige Røst. Men hvorledes, sagde jeg til mig selv, er det gaaet til, at jeg, den fattige Bondesøn, er kommen i Besiddelse af en saadan Gave, dersom Hagen har ment, hvad han sagde, da maa jeg jo have faaet denne Gave fra Gud. Den Sang jeg nu skulde præstere, skulde jo være Kunst, og kunne jeg komme til det? Af Gjæssene og Lammene havde jeg aldrig faaet nogen Udtalelse om min Stemme, men desto mere Roes af Bønderne.

Jeg ilede nu hjem til min deilige Hustru og fortalte hende denne glædelige Begivenhed, hun omfavnede og kyssede mig af Glæde og sagde:

»Denne Skuespiller Hagen det er dog en deilig Mand«.

»Ja, men sæt nu at han har taget feil«.

»Det har han ikke, Nyrop. Du skal blive en stor og berømt Sanger, og saa skal jeg sidde i Parkettet naar Du synger og være Vidne til Din Lykke og hvor misundelige disse Kjøbenhavnske Damer vil være paa mig fordi jeg er Din Kone«.

Nogle Dage efter gik jeg til lille Schmidt[1]) og fortalte ham at Skuespiller Hagen havde vist mig til ham og at jeg ønskede at lære at synge af ham. Han følte sig smigret ved mit Besøg og navnlig da jeg havde sunget for ham. Jeg sang Masaniellos Slumre Arie af »Den Stumme i Portici«. Han blev saa henrykt over min Stemme, at han sagde:

»De er Manden med den Stemme som Det kgl. Theater søger og i mange Aar har haft Brug for, jeg spaar Dem en glimrende Fremtid ved Operaen«.

Jeg sang nu daglig hos Schmidt, men at skole Stemmen var der slet ikke Tale om. Jeg begyndte straks at synge Sange og at pynte paa de Ting som jeg vilde synge for Theaterbestyrelsen[2]). Jeg valgte en Romance af »Murermesteren« og Sovekavatinen af »Den stumme«. Da jeg havde sunget en Maaned, sagde han en Dag til mig, at han havde talt med Theaterbestyrelsen og da min Stemme havde det godt, var det bedst, jeg prøvede en af de første Dage for at faa et Resultat.

Skjøndt jeg inderlig ønskede at komme frem, var jeg dog ikke glad. Dersom det gik galt, var det en Skam jeg aldrig kunde stryge af mig; men Schmidt trøstede mig og sagde, at der ikke var noget at være bange for, da han var sikker paa jeg vilde blive antaget.

Dagen kom altsaa og jeg blev ført op paa den store Scene hvor der var anbragt et Flygel. Ved Siden af dette stillede jeg mig. Alle de høie Herrer, der skulde bedømme mig, havde Plads i Parkettet. Da jeg havde sunget Romancen af »Murermesteren«, sagde de: »Det er smukt«. Det der gjorde Udslaget, var Cavatinen af »Den stumme«, efter den hørte jeg dem sige »Det er en usædvanlig Røst«.

Direktøren, Justitsraad Christensen, kom op og lykønskede mig til den smukke Prøve og fortalte mig, at de tilstedeværende havde fundet min Stemme baade omfangs-

1) Korist ved Det kgl. Theater.
2) Der bl. a. bestod af Justitsraad Christensen og Høedt.

rig og smuk, han kunne foreløbig kun tilbyde mig fri Undervisning af Theatrets første Lærer. Naar der var gaaet nogen Tid, vilde han see om det var muligt at yde mig en saadan Understøttelse at jeg fuldtud kunne hengive mig til mit Studium.

Et Aar endnu maatte jeg forblive i Folketheatrets Orchester.

Carl Helsted blev min Lærer i Sang[1]), en flittig og energisk Mand, der sang en Time med mig hver Dag, men desuagtet gik det langsomt med Stemmens Udvikling. Da jeg havde sunget et Aar, begyndte man allerede ved Theatret at spørge om hvorledes det gik med den nye Tenor; men Helsted svarede, at Stemmen endnu hverken havde Smidighed eller Kraft, og at man maatte vente til jeg kunne blive færdig.

En Dag spurgte han mig om jeg havde tænkt paa en Debut og hvad jeg havde Lyst til. Jeg svarede: Masaniello i »Den stumme«. Jeg havde neppe udtalt det før han sagde:

»Masaniello! Hvad tænker De paa med den Stemme De har! De kommer aldrig levende ud af første Akt, det er en Rolle der kræver en fuldt udviklet Sanger. Selvom jeg kunne lære Dem at synge Partiet — ja jeg mener efter endnu et Par Aars Forløb — saa vil De dog sikkert aldrig kunne spille Rollen«.

»Ja, ja«, sagde jeg, »saa venter jeg til jeg kan gjøre det«.

Han saae lidt forbauset paa mig, thi han vidste at de smaa Kaar allerede havde indfundet sig i mit Hjem. Svært vilde det dog være for mig at holde ud endnu et Par Aar og samtidig kjæmpe med Næringssorg; men flittig og villiestærk som jeg var, vilde jeg holde Pinen ud og enten blive Kunstner eller vende tilbage til Orchestret paa Nørregade. Ved min Side havde jeg min skønne og

[1]) Af andre Lærere havde han Mantzius i Dansk og Füssel i Plastik. Denne sidste blev Nyrop en fortræffelig Lærer, som han hele Livet igennem mindedes med stor Taknemmelighed.

begavede Hustru, der forstod at opmuntre mig og dele Besværlighederne.

Det gik nu fremad i et Aarstid. Jeg blev fri for Folketheatrets Orchester, Theatret havde nemlig tilstaaet mig en aarlig Understøttelse af 400 Rd. Det var jo selvfølgelig ikke til at leve af; men det var en saa stor Opmuntring [da det aldrig var givet til nogen før], at jeg maatte kunne sige mig selv, at man ventede en Sanger af mig, der nok skulde skaffe Theatret de Penge med Renter.

Nu kunne jeg desuden gaae i Theatret hver Aften og see Comedie. Det var uhyre lærerigt for mig; thi en saadan Samling af udmærkede Kunstnere som det kgl. Theater den Gang havde, har sikkert intet Theater i Verden eiet paa en Gang. Man vidste saa sikkert, at hver Gang Theatret lod opføre et nyt Stykke, kunne Publikum ikke blive fri for at se udmærket Comediespil. Naar vi, som har seet Comedie i den Tid, nu tænker paa hvad det var for et Personale der stod til Theatrets Raadighed: Fruerne Heiberg, Sødring, Phister, Holst, Nielsen o. f. yngre lovende og af Herrerne: Nielsen, Wiehe, Holst, Hultmann, Rosenkilde, Phister, Mantzius, ja en saadan Samling af Førsterangs Kræfter eiede Theatret paa samme Tid og siden kom V. Wiehe og Adolf Rosenkilde til. Det var en gylden Tid for Skuespilkunsten, det var noget, man kunne lære noget af. — Men nu Balletten? En saadan Kunstart som den geniale Bournonville dèr skænkede det Danske Folk, N a p o l i, Valdemar og alle de andre Mesterværker, som der ikke findes Mage til i Verden. Denne geniale Mands Digterværker, foruden meget andet, er det fuldstændig lykkedes Hr. Kammerherre Fallesen at ødelægge.

Efter denne lille Udflugt vender jeg nu tilbage til mit 3die Studieaar. Dette var i enhver Henseende haardt for mig; thi nu havde jeg kun Nød og Fattigdom og for at leve, maatte jeg fuldstændig give mig hen til Aagerkarle[1]).

[1]) Der havde vejret Nyrops Talent og laant ham saa meget, han ønskede. Aagerkarlene forlangte „kun" 40 pCt. for „Villigheden".

I Begyndelsen af Saisonen 1862 begyndte Theaterbestyrelsen for Alvor at forlange, at jeg skulde gjøre Debut og Helsted rettede paany det Spørgsmaal til mig om hvad jeg nu vilde optræde i. Han troede fremdeles ikke, at jeg var i Stand til at gjøre Masaniello, men jeg holdt fast paa min første Bestemmelse. Uden at jeg vidste det eller kjendte Sangeren Liebe[1]) hørte han mig en Dag synge forskellige Ting og efter dette sagde han til Helsted:

»Ved Du, Carl. Jeg tror Du undervurderer Nyrop, lad ham synge noget af »Den Stumme« og Du skal see han er Manden der kan gjøre Masaniello«.

Jeg havde jo alt indstuderet Masaniellos Parti, uden Helsteds Vidende, og en Dag i Liebes Nærværelse, sang jeg Partiet med al den Lidenskab og Energi jeg havde til min Raadighed. Liebe jublede og roste min Opfattelse af Masaniello i stærke Udtryk og spaaede mig en glimrende Debut. Helsted var selvfølgelig ligesaa glad. Jeg havde overtruffet alle hans Forventninger, nu saa han, at hans lange og besværlige Arbeide ikke var forgjæves, han omfavnede mig og sagde:

»Barkarolen, »En nyfødt Sol i Østen gløder«, Sovekavatinen og den glødende Kraft og Lidenskab De lægger i Vanvidscenen, vil blive af overordentlig Virkning«.

Helsted ilede til Theaterbestyrelsen for at meddele Udfaldet af denne Prøve og den næste Dag stod der i Aviserne en foreløbig Biografi, der omtalte min Barndom samt at jeg om kort Tid vilde faae min Debut som Masaniello«.

* * *

— Saavidt Nyrops Manuskript.

Ved Prøven paa Theatrets Syngeskole var af Det kgl. Theaters Kunstnere bl. a. Wieherne, Høedt, Bournonville, Fru Heiberg og Juliette Price nærværende. Da han havde

[1]) Nyrop tager fejl, det var Skuespiller Liebe.

Jens Larsen Nyrop.

sunget, lød der en enstemmig Bifaldsstorm. Fru Heiberg og Juliette Price kom hen og takkede ham rørt.

Efter Prøven, begyndte Rygtet om Nyrops enestaaende Talent at sprede sig over Byen. Bladene skrev Spalte paa Spalte om denne mærkelige Mand, der fra Vogterdreng paa Røsnæs havde kæmpet sig frem til Det kgl. Teaters Scene. Intet Under, at han var Genstand for alles Blikke og alles Samtaler naar han gik paa Gaden. Al denne Omtale gjorde ham saa nervøs og bange, at Theatret maatte udsætte hans Debut, der ellers var ansat til den 2. Februar 1862.

Den 12. Februar fandt Debuten Sted. Forventningerne var saa store, at Folk stod hele Natten i Vinterkulden foran Billetudsalget for at sikre sig en Billet — endda uden at faa nogen, da Billetprangerne havde opkøbt de fleste Billetter for at sælge dem for 10 Rdlr. Stykket.

De store Forventninger, som var fremkaldt ved Rygtet om Nyrops overordentlige Begavelse, havde naturligvis fyldt Theatret til sidste Plads.

Om Debutens Forløb skriver Overskou i sin Theaterhistorie.

„ — — — Straks ved sin Indtræden frapperede han ved sit ædelt formede Hoved, sin ranke, kraftfulde Figur og sine smukke,

harmoniske Bevægelser[1]), — og da han med Schram, der var en fortræffelig Pietro, havde sunget den store Duet, jublede hele Huset af Bifald. Dette fulgte ham gennem hele Stykket; med et sjælfuldt Foredrag sang han den berømte Slummer-Arie; men Begejstringen naaede sit Kulminationspunkt i Vanvidsscenerne i sidste Akt, hvor han med en gammel Kunstners Virtuositet tolkede det forfærdelige Vanvid baade i Toner og i Musik; hvad den mimiske Del af Præstationen angik, havde han haft en udmærket Instruktør i Füssel sen., som med megen Flid og Smag havde lært ham Rollens plastiske Del. Det var en aldeles uhørt Jubel, der ledsagede denne Debut. Folk talte i lang Tid ikke om andet, enhver maatte hen at se Nyrop, i Aviserne læstes Digte til ham, der forenede Talmas Kunst med Nourits Sang, og under alt dette var Teatret udsolgt hver Aften naar „Den stumme" blev opført, Operaen, der paany var sat i Scene af Hoedt, og hvortil der var malet nye Dekorationer, bl. a. et nyt Bagtæppe med det ildsprudende Vesuv, opførtes ikke mindre end 17 Gange, næsten hver Gang for udsolgt Hus, og skaffede Teatret en betydelig Indtægt. Til Gengæld lod Bestyrelsen Nyrop beholde den samme Gage af 400 Rd., som han i to Aar havde oppebaaret som Understøttelse, og gav ham yderligere 15 Rd. for hver Aften, han optraadte! Det var en god Forretning for Teaterkassen, der paa denne Maade fik sine udlagte Penge rigeligt ind igen."

— — —

Nyrops Navn fløj Landet rundt, han blev Hovedstadens Løve, besunget baade af Salonernes og Aabenraas Poeter og forgudet som en Skønhedsaabenbaring.

Komponisten Peter Heise skriver i et Brev bl. a.: »... Jeg kommer til at tænke paa, hvad Schram forleden fortalte mig om en Symadame, som havde set Nyrops første Optræden som Masaniello. Da hun kom derfra, sagde hun: »Nej, nu har jeg da aldrig set Mage til Laar!«

Gik han paa Gaden, var han overalt fulgt af Mængdens Blikke. Hans Navn knyttedes til Reklame for Brystsukker, Dukker m. m. De unge Damer spiste Navnet Nyrop paa deres Lagkage, kort sagt Hovedstaden befandt sig som i en Rus som aldrig før eller siden.

[1]) Intet Under at Nyrop — som han senere fortalte — hørte et „Aah", da han traadte ind paa Scenen, „og saa gik det jo godt, Publikum var begejstret ...".

Kongen, Fr. VII, havde overværet hans Debut den 12. Februar; da han den følgende Morgen kom kørende med Grevinde Danner gennem Bredgade og mødte Nyrop, raabte han over til ham:

»God Morgen, Nyrop, Tak for i Aftes!«

Det var Begyndelsen, men allerede et Par Dage efter kom en Lakaj og tilsagde den nyopdukkede Sanger til at møde paa Slottet, og mangen Aften maatte Nyrop synge for Kongen i det Slot, uden for hvilket han saa ofte som Gardist havde staaet paa Vagt. Ja, mangen Gang holdt en kongelig Ekvipage uden for Kunstnerens beskedne Bolig ved Østervold for at føre Sangeren til Skodsborg, hvor Kongen og Grevinden boede. Kongen var en lige saa elskværdig Vært for ham, som henrykt Tilhører.

En Dag ude paa Skodsborg modtog Majestæten ham med stor Venlighed og sagde: »God Dag, kære Nyrop, og Tak for i Gaar! Det glædede mig meget at høre din Sang; egentlig saadan Forstand paa det har jeg jo ikke, men det behagede baade mig og min Kone i høj Grad at høre Dig synge. — Naa, hvordan synes Du saa, Din Konge bor? Du havde maaske tænkt dig, at det var finere, hvad? Naa, men her er da meget pænt, ikke? Nu skal jeg forestille Dig for mine Kavallerer«.

Kongen gik hen og vilde ringe, Nyrop sprang til for at spare Kongen for Ulejligheden, men Kongen slog afværgende ud med Haanden og sagde: »Nej, nej, Nyrop, i Gaar sang Du for mig, i Dag ringer jeg for Dig«.

Saa ringede Kongen, og ind traadte en Del bukkende og hilsende Kavallerer, der afventede Majestætens Befaling.

»Ja«, begyndte Kongen, »d'Hrr. kender vel allesammen Nyrop«, hvorpaa han nævnede deres Navne for Sangeren. Blandt dem var hans gamle Kompagnichef fra Gardetiden:

»Sig mig nu en Gang, hvad synes Du om ham den Gang i Tjenesten? Var han haard ved Jer? Hvad? Her er han jo meget skikkelig«. Nyrop, der hverken vidste ud eller ind paa Grund af denne højst mærkelige Præsen-

tation, svarede omsider, at han naturligvis havde været godt tilfreds med sin gamle Kompagnichef.

»Det glæder os«, sagde Kongen, og saa fortsatte han: »Naa, saa d'Hrr. kender Nyrop — ja, det er Fanden til Karl, ikke sandt? Der er ikke een, der kan drapere sig med en Kongekaabe som han. Ja, mine Herrer, ikke en af dem, der blot kan gaa som han. — Lad os nu en Gang se Dig, gamle, kom her, gaa saa!«

Og en gammel stiv Hofmand maatte gaa frem og tilbage paa Gulvet for Kongen, der morede sig kostelig over det mislykkede Experiment. Han lo og raabte: »Nej, gaa som Nyrop, det kan Du Pinedød ikke!«

— En anden Gang skulde Nyrop synge ved en Koncert paa Fredensborg sammen med Peter Schram og Kammermusikus Hansen.

»Ser Du«, sagde Kongen inden Koncerten, »Du skal ikke være bange, Nyrop, Du har jo ikke noget at være bange for. Jeg synes jo om det, og naar jeg synes om det, saa synes de andre ogsaa om det. Naar I har sunget, kommer jeg lidt ned til Jer, og saa skal vi have det gemytligt, gamle!«

Da Koncerten var forbi, og Kunstnerne sad i et Værelse for sig og spiste, gik Døren med et op, og Kongen kom listende ind med et »Puh«, der fik dem til forfærdede at fare op: »Sid ned, sid ned, det er ikke andre end mig«. Saa kaldte Kongen paa sin Kammertjener og lod ham trække hele Kongestadsen af, hvorefter Tjeneren bragte en mægtig Sølvpunchebovle og en Bakke med drabelige Glas.

Da Kongen saa, at Nyrop skævede forfærdet til denne Anretning, sagde han: »Du Hansen, lægger for, Du Nyrop er Rekrut; Du kan drikke efter Behag!« Nu fulgte en lystig Aften, og Kongen sad i Latter over Hansens Historier.

Efter en Forestilling lod Kongen Nyrop kalde op til sig i Logen:

»Er der noget, Du holder rigtig af, Nyrop?«

»Ja, Deres Majestæt, Østers er jo en herlig Spise ...«

»Saa kom op til mig i Morgen til Frokost!«

Og Nyrop kom til Frokost, det blev en meget varm Frokost. Derefter bød Kongen Nyrop en Cigar og gav ham Tændstikker ogsaa, men da Nyrop vilde protestere, sagde Kongen: »Nej, nu bliver det saaledes — i Aftes sang Du for mig, i Dag holder jeg Tændstikken for Dig!«

— Hvilket Svælg laa der ikke mellem Tiden nu og den Gang han vogtede Gæs paa Røsnæs, eller den Gang han, fattig og ensom og uden at vide hvor han skulde gaa hen, gik i sin rødstribede Røsnæsdragt og med Violinen i Kalveskindet under Armen — rundt i Københavns Gader, begloet og begrint.

— — Senere hen blev Nyrop en Gang hentet op paa Slottet, og Kongen mærkede straks paa ham, at der var noget galt. — — »Der er noget i Vejen med Dig, Nyrop, sig mig, hvad det er«. Da Nyrop forsikrede, at der ikke var noget paa Færde, sagde Kongen venligt til ham, idet han slog ham paa Skulderen: »Jo, der er, min Ven, betro Dig kun til mig. Der har været noget galt ovre ved Theatret, ikke sandt, det har der. Men kom Du blot til mig, saa skal jeg hjælpe Dig, for saa meget Konge er jeg dog endnu, at jeg har et Ord med at sige!«

Nyrop betroede da Kongen, at man havde nægtet ham et Rejsestipendium, som han havde haabet at faa og glædet sig til at faa Gavn af.

»Naa ja, jeg vidste det jo nok! Se, her har Du en Konvolut, naar Du kommer hjem, kan Du aabne den, saa skal Du se, Du kommer nok ud at rejse alligevel!«

Og det kom han, thi i Konvolutten laa 300 Rigsdaler fra Kongen.

Da Nyrops Søn døde og Kongen mærkede hvor meget han sørgede, gav han ham atter Penge, som han kunde benytte til en Rejse.

Sidste Gang, Nyrop sang for Kongen, var en Efteraarsdag ude paa Skodsborg. Da Nyrop kom, sad Kongen ude paa Verandaen og røg sin Pibe:

»Syng nu lidt for mig, Nyrop, nu skal jeg jo ikke saa længe høre Dig. I Morgen rejser jeg til Hertugdømmerne«.

Saa sang Nyrop Kongens Yndlingssang, og han sluttede med »Min fjortende Vaar knap jeg skued«, og da havde Kongen Taarer i Øjnene. Dybt bevæget takkede han Nyrop, mens han slog ham paa Skulderen:

»Du synger dejligt! Om det er rigtigt eller galt, det ved jeg ikke. Men at Du kan synge, saa det gaar til Hjærtet, det ved jeg. Tak, kære Ven! Tak!«

Endnu en Tid var de sammen, og senere hen paa Aftenen sagde Kongen til Nyrop:

»Er de slemme ved Dig ovre ved Theatret, saa kom kun til Din Konge. Eller maaske mener Du, at jeg er slem ved Dig? Du længes maaske efter at faa en Udmærkelse af os? Det skal Du faa. Vent nu blot, til jeg kommer hjem, saa skal Du nok faa noget i Knaphullet«.

Men Nyrop fik aldrig noget i Knaphullet; og Kongen vendte aldrig mere tilbage. Den 15. Novbr. døde han paa Glücksborg.

* * *

Aldeles ukendt i vor Operas Historie var den Lykke, Nyrop havde gjort. Aften efter Aften fyldte han Huset til sidste Plads, og Theatrets Kasse drog rigelig Næring af hans Masaniello. Men det kunde jo i Grunden ikke hjælpe Nyrop meget; man kan nu en Gang, hvor stor Kunstner man end er, ikke leve af Æren alene, og derfor besluttede Nyrop sig saa en Dag til at gaa op til den daværende Theaterchef, Tillisch, og meddele ham, at det var ham umuligt at leve af 500 Rigsdaler om Aaret — 500 Rigsdaler og ingen Feu var nemlig den smukke Gage, man bød Operaens Bærer, der som ingen anden kunde trække Folk til Huse.

»Saa, De kan ikke leve af det«, fo'r Theaterchefen op, »hvad ønsker De da?«

»1000 Rigsdaler og Feu i anden Klasse«.

»Utaknemmelige Menneske, tænk Dem dog, hvad De har kostet Theatret med Deres Undervisning — og saa kommer De her og —«

Nyrop faldt ham i Talen og sagde, at skulde han ikke dø af Sult, maatte han have større Gage, men Chefen lod sig ikke rokke. Nyrop forsikrede da, at saa blev det ogsaa hans første og sidste Sæson paa Det kgl. Theater.

En Dag blev Nyrop kaldt op til Chefen, og han meddelte ham venlig, nedladende, at han havde noget til ham. Nyrop tænkte, at nu kom Tilbudet om en menneskelig Gage.

Chefen fortalte ham da, at der nylig ved et Selskab hos Grev Raben, hvor foruden Kronprinsen, Blomsten af Danmarks Adel havde været samlet, var ytret Ønske om at høre Nyrops Stemme, ligesom man naturligvis ogsaa gerne vilde lære den feterede Sanger nærmere at kende, man havde tænkt at give ham et Honorar paa 50 Rigsdaler.

»Halvtredsindstyve Rigsdaler«, udbrød Nyrop harmfuld, »nej, Deres Eksellence. Jeg synger gerne for min Konge, selvom jeg ikke faar noget for det, men for Grev Raben synger jeg ikke under hundrede Daler!«

— — —

Blomsten af Danmarks Adel samt Grev Raben fik ikke den Gang Lov til at se den feterede Sanger nærmere efter i Sømmene — trods det smukke Tilbud.

Da Sæsonen var forbi, lod Nyrop sig ikke genengagere ved Theatret. Han rejste ned til Vordingborg med sin Familie.

Selvfølgelig kunde Theatret ikke undvære ham og da Sæsonen nærmede sig, sendte Theaterchefen Helsted og Gade ned for at snakke ham til rette.

Nyrop vilde dog ikke give sig: »Før jeg faar kongelig Ansættelse, hverken kan eller vil jeg komme tilbage«.

»Kongelig Ansættelse!« sagde Gade, »men det er jo netop ogsaa det, vi vil give Dem«.

Dermed var Nyrop tilfreds. Han tog til København og meldte sig til Theatret.

— — —

Det var dog ikke alene i København, han sang og blev fejret, men ogsaa rundt om i Landet. Han var ude paa en stor Tourné, vel til en femogtyve Koncerter. Den Dag, han sang ved den første — i Aalborg — blev der udsolgt til den sidste. Aldrig havde man hørt Mage til Sanger. Han foretog flere Rejser til Sverige, Tyskland og Frankrig — i dette sidste Land havde man gerne beholdt ham —, og overalt blev han hyldet som den store Kunstner han var. Hvor fristende det end vilde være, vil det dog her føre for vidt at komme ind paa en kunstnerisk Bedømmelse af alle de Roller, Nyrop efterhaanden fik tildelt paa Det kgl Teater — eller komme ind paa de københavnske Kritikeres Anmeldelser af hans Optræden. Her skal kun nævnes nogle af de Roller, hvori Nyrops store og rige Talent fik Lejlighed til at udfolde sig.

Masaniello i »Den stumme«.
Achilles i »Ifigenia i Aulis«.
Arnold i »Vilhelm Tell«.
Eliazar i »Jødinden«.
Genaro i Hartmanns Syngestykke »Ravnen«.
Faust i Gounods Opera »Faust«.
Robert af Normandiet.
Max i »Jægerbruden«.
Frederik i Aubers »Bruden« og
Josef i »Josef og hans Brødre«.

Med disse og andre Roller, hvori han fejrede den ene store kunstneriske Sejr efter den anden, gik nu et Spand af en Snes Aar.

Imidlertid var Kammerherre Fallesen blevet Chef for Det kgl. Theater, en ny Ærа skulde fremtvinges, nye Kræfter skulde i Ilden, de gamle var udslidte, mente man, de maatte fjernes. Man mente, at Nyrops Stemme ikke mere fyldte som før, og deri kunde man vel have nogen Ret; thi at b æ r e en Opera gennem en Snes Aar tager paa Kræfterne. Ligeledes mente man, at hans Stemme paa den

sidste Pariserrejse havde faaet et Knæk; dette mente man ved Theatret, men at det ikke var Publikums Mening, viste sig tydelig nok den sidste Aften, han tog Afsked med dette.

1883 blev hans sidste Sæson.

Til Afskedsforestillingen gaves foruden »Den stumme« (i hvilken Nyrop jo havde debuteret som Masaniello) et Brudstykke af »Faust«. Folk græd, det var næsten, som var de til en Sørgehøjtid, og da Nyrop saa, selv dybt bevæget, havde sunget »En nyfødt Sol i Østen gløder«, da drønede Bifaldet løs, og Italiens Frihedshelt stod halvt gemt i et Blomsterhav.

Saa faldt Tæppet.

Atter strømmede Bladene over af Ros, her skal blot lige citeres:

»— — — Aldrig har Nyrop sunget skønnere end hin Aften, da han viste sig baade som Masaniello og Faust for et stort og glimrende Publikum. Jubelen var ustandselig, Bifaldet syntes ingen Ende at ville tage, og da han saa blev fremkaldt, var det, som om Scenen blev forvandlet til et Blomsterhav, thi Laurbærkranse og mægtige Buketter regnede ned — —. —«

Ingen kunde forstaa, at Theatret turde undvære en saadan Førsterangs Kraft som Nyrop. Heldigvis var Theaterdirektør Vilh. Petersen klogere, han engagerede nemlig Nyrop til en Tourné i Provinsen, og her gik det fra Sejr til Sejr for den forsmaaede Sanger. Hans Talent var saa stort, at han ogsaa denne Gang — paa sin sidste Rejse — kunde erobre det Folk, han havde skænket saa mange skønne Timer. Blot hans Navn stod paa Plakaten, varede det ikke længe, førend alle Pladser var udsolgt. Denne Tourné blev baade kunstnerisk og pekuniært en stor Succes.

* * *

Sælsomt har Nyrops Livs Eventyr været. Hæder, Lykke og Berømmelse har hos ham været parret med Kamp, Modgang og tunge Sorger.

Hans Søn, hvis Skønhed og musikalske Begavelse vakte almindelig Opsigt, døde faa Maaneder efter hans straalende Debut.

Medens han var i Paris døde hans Hustru, der havde været alt for ham, og trofast havde delt Livets Savn og Modgang med ham, før hans Lykkes Sol stod op. Sin anden Hustru, kgl. Skuespillerinde Agnes Lange[1]) ægtede Nyrop 1868. Ægteskabet opløstes dog atter 1884. I sit andet Ægteskab havde Nyrop 3 Børn, Michael[2]), Ida[3]) og Margrete[4]).

Agnes Nyrop, f. Lange.

Efter Afskeden fra Theatret helligede Nyrop sig sin Elevvirksomhed. Han havde en Mængde Elever, 8—10 Timer daglig. Havde de blot lidt Stemme, sang han gratis med dem, imod at de skulde betale ham, naar de kom til Scenen — hvilket de naturligvis aldrig gjorde. I disse Sangtimer koncentrerede han al sin Kærlighed til Kunsten, den, der aldrig — selv i Prøvelsernes triste Aar — forlod ham.

Om en af Nyrops Elevkoncerter skrev et af Bladene: Hr. Nyrop afholdt i Lørdags sin første Elevkoncert

[1]) f. 21. Novbr. 1841, † 19. Juni 1903. Datter af Theaterdirektør Lange ved Folketheatret.
[2]) f. 1869. Ingeniør. † 5/3 1938 i Mont Vernon. N. Y. (Amerika).
[3]) f. 1870. G. m. Grosserer Spies, Østergade. Fremragende Kogebog-Forfatterinde, skriver bl. a. i Ugebladet „Hjemmet".
[4]) f. 1874. † 1908. Skuespillerinde (Marg. Nyrop Nielsen). G. m. Læge Ejnar Nielsen, Vemmelev v. Slagelse.

paa Dagmartheatret og præsenterede ved denne Lejlighed 3 Elever af sin Sangskole, nemlig Sopransangerinden Frk. Anna Nielsen, Tenorsangeren Folmer Hansen og Barytonisten Cornelius Petersen. Hr. Nyrops Sangskole har allerede vundet sig et godt Navn og at dømme efter den Prøve, som gaves i Lørdags, er dette fuldt fortjent. En ypperlig Skole sporedes tydeligt hos alle de tre nævnte Elever ... Hr. Cornelius Petersen, forhen Køkkenmester hos Konditor à Porta, for Tiden Barytonist, tog Publikum med Storm, krøllet Haar, vikset Skæg og saa naturligvis sin sjældne Stemme ... Om Hr. Nyrops Kjendskab til Stemmer og Evne til at behandle dem, har man faaet et i Hovedtrækkene gunstigt Indtryk. Det skal blive interessant næste Gang at høre, hvor vidt han har bragt disse tre Emner. Den kongelige Familie overværede Forestillingen.

Køkkenmesteren Cornelius Petersen med det krøllede Haar og det viksede Skæg, blev kgl. Kammersanger (Peter Cornelius). Da han en Gang blev spurgt om, hvordan det gik til, at hans Stemme blev opdaget, svarede han:

»Det gik højst besynderligt til. Jeg var en Aften i Dagmartheatret. Bag mig sad en Herre, og han maa have hørt mig tale, for pludselig sagde han til mig:

»Men Vorherre bevar's, De maa jo have en dejlig Sangstemme!«

»Det kan godt være«, svarede jeg.

»Hvem er De?«

»Jeg er Cornelius Petersen, Køkkenmester hos à Porta«.

»Kom til mig i Morgen«, sluttede han.

»Og saadan gik det til, at jeg kom i Forbindelse med gamle Nyrop, og det gav Stødet til, at jeg blev »opdaget« og fik min Stemme uddannet«.

— — —

En Dag mødte Nyrop Kongen [Chr. IX.]. Kongen spurgte, om der var noget, han kunde hjælpe ham med.

Nyrop beklagede sig da over, at han ikke kunde klare sig med den lille Pension af 1500 Kr., som han fik af Theatret [hans højeste Gage paa Theatret var 4000 Kr.] — han havde tre Børn at forsørge.

Tre Uger efter fik han en Klasselotterikollektion.

Heldigvis havde Nyrop en uvurderlig god og trofast Hjælp i sin fjortenaarige Datter, Ida. Hun styrede Huset for ham, akkompagnerede Eleverne og hjalp ham med Kollektionen.

Selvom Lotterikollektionen var en god Biindtægt, kunde Nyrop ikke godt forlige sig med den Tanke, at han, som den gudbenaadede Sanger, skulde ende sin Kunstnerbane som — Kollektør.

Mærkelig nok savnede han ikke Theatret. Der var egentlig saa lidt »Theater« i ham. Han sluttede sig heller ikke til Kammeraterne. Som Kunstner kom han meget ud, men trak sig efterhaanden fuldstændig tilbage og levede sine sidste Aar i største Ensomhed og Resignation — den vanskeligste Kunst af alle. Nogle Aar før han døde, kom han alvorligt til Skade, idet han brækkede sit højre Ben i Ankelen og blev stiv i Foden, men det var ogsaa den eneste Gang i sit lange Liv, at han var syg.

Nyrop boede i Gothersgade over for Kirken. Hver Dag gik han en Tur langs Sortedamssøen. Her traf han ofte gode Bekendte, med hvem han fik sig en Passiar om Dagens Temaer og om, hvad der i Øjeblikket særlig laa ham paa Hjerte.

Sine Ungdomsinteresser bevarede han lige til det sidste. Han var en lidenskabelig Jæger. Tidligere havde han fartet om paa Herregaardene; paa sine gamle Dage havde han sit Revier paa Amager, hvor han havde Lov til at jage paa Fæstningsterrainet.

Han fulgte Operaens og især de unge Sangeres Virksomhed med levende Interesse.

» — — — Ja, hvad det angaar at lade mig betale, da har jeg været dum«, sagde han en Gang, »en ren Sinke

imod Herold; men med Hensyn til at faa Folk i Theatret tror jeg ikke, han kan gøre mig Rangen stridig. — Det var en Aften jeg havde været i Theatret. Da jeg efter Forestillingen gik hjem, saa jeg en Mængde Mennesker staa paa Torvet foran Theatret. Jeg gik hen for at se, hvad der var paa Færde, og da der ikke var noget at se, spurgte jeg en af de nærmeste, hvad Folk stod og ventede paa. »Jo», sagde Manden, »vi staar her s'gu for at faa Billet, naar der lukkes op i Morgen Formiddag; han. Nyrop, skal jo synge i Morgen Aften«. — Men Theatret sparede heller ikke paa mig, jeg har f. Eks. sunget »Faust« tre Aftener i Træk ...«

I de senere Aar bevægede Nyrop sig ikke meget eller langt fra Hjemmet. Kun i Det kgl. Theater saa man ham sidde i Parkettet til højre, allerbagerst ligesom skjulende sig. Det var rørende at se den gamle Sanger med det stolte, graa Hoved, ivrig lyttende og i højeste Grad interesseret, følge med i det, der foregik paa Scenen. Naar en Sanger eller Sangerinde havde sunget godt, udbrød han begejstret, som for sig selv: »Udmærket! Prægtigt!« Der gik sikkert mangt og meget gennem den gamles Sind, og mange Fortidsbilleder fik vel fornyet Liv.

Den 24. September 1904 blev Nyrop ramt af et lettere Slagtilfælde. Han blev ført til Kommunehospitalet, hvor han hurtigt faldt hen i en let Bevidstløshed. Han fantaserede uafbrudt. Det forekom ham stadig, at han havde en tung Kaabe paa, ustandselig bad han om, at den maatte blive fjernet, thi den passede ikke til Masaniellos Fiskerdragt.

Den 4. Oktober døde den store Kunstner. Hans sidste Timer var lykkelige. Alle Børnene var samlet om Faderens Leje, og han sang for dem de bedste Partier fra Storhedstiden. Kort før Døden indtraadte, sang han Masaniello af »Den stumme i Portici«, den Rolle, som havde skabt hans Berømmelse. Det var, som om alle de straalende Minder strømmede ind over den dødssyge Sanger; han klappede Datteren paa Hovedet og sagde:

»Ja, ja, lille Margrethe, det var maaske ikke helt godt sunget; men nu kan I vente lidt, saa skal jeg synge Masaniello ligesom i gamle Dage.«

Kort efter udaandede han.

Nyrop som Jæger.

Den 10. Oktober fandt Nyrops Bisættelse Sted fra St. Andreas-Kirken. Næsten alle Kirkens Siddepladser var optagne, væsentligst af ældre Damer. Mange af dem listede op og tog en Blomst fra Kisten, vel for at have et Minde om Ungdomsidealet. Blandt de mange tilstedeværende saas Kammersanger Simonsen, kgl. Skuespiller Kolling, Direktør Riis Knudsen, fhv. Operasanger Hartmann, Prof. Barnekow, Prof. Bartholdy, Jacques Wiehe, Tenna Frederiksen (Nyrops sidste Elev, der var antaget til Debut) samt adskillige andre Skuespillere og Skuespillerinder.

Mellem høje, floromvundne Kandelabre, stod den afdødes Kiste, der var helt dækket af Blomsterdekorationer. Der var signerede Kranse bl. a. fra Kongen, fra Det kgl. Teaters Personale og fra Dagmarteatret.

Efter at Salmen »Lær mig, o Skov, at visne glad« var afsunget, traadte Pastor Steen frem bag Kisten og talte om alle Guds Naadegaver, som vi skulde være trofaste Husholdere med. ... Hvad Gud da først og fremmest havde givet denne Mand, var Sangens Gave, og alle de

gamle, der har hørt ham, vil kunne sige, at han var Sanger af Guds Naade. Og han brugte sin Sang i Sandhedens og Skønhedens Tjeneste, denne Sang, der kan bidrage til at løfte og forædle, men som ogsaa kan blive til en Karikatur af det, den burde være, naar den træder i det fordærveliges, det ørkesløses, i Gøglets Tjeneste. Men ingen vil kunne benægte, at denne Mand gjorde sit for at leve sit Liv og bruge sine Naadegaver til det sandes og det skønnes Pris. For de gamle staar han blandt de lyseste Erindringer, som et Aandepust fra en lysere Verden midt i Hverdagslivets kvalme Luft. ... Vi har dvælet ved disse Minder, fordi de viser os, at han var den tro Husholder ...«.

Derefter sang Operasanger Cornelius »Kirkeklokke, ej til Hovedstæder«, og Grundtvigs prægtige Aftensang har vel sjældent lydt bedre end her under disse Buer. Til sidst sang man »Dejlig er Jorden«, og dermed var Højtideligheden endt.

Begravelsen fandt Sted paa Gentofte Kirkegaard. Paa Graven sattes et antikt Sandstensmonument. Da en af Slægten et halvt Aars Tid efter Begravelsen, var ude og se til Graven, fortalte Graveren, at en Drossel hver Morgen satte sig paa Stenen og slog sine Triller. Og i flere Aar derefter, vendte Droslen trofast tilbage, Morgen efter Morgen satte den sig paa Stenen og sang al sin Glæde og Jubel ud over den store Sangers sidste Hvilested.

---

Kilder:

Nyrops Manuskript, som tilhører Datteren, Fru Ida Spies.
Børge Janssen: Masaniello .
Overskous Teaterhistorie.
Gustav Hetsch: Breve fra Peter Heise.
Desuden Meddelelser fra Fru Ida Spies og Avisudklip af Nyrops egen Samling.